

D. E. Du BRIN

CEAIURILE MELE PENTRU FICAT

**150 DE REȚETE CE VINDECĂ TOATE SUFERINȚELE
HEPATO-BILIARE**

© D. E. Du BRIN (pseudonim), 1998

© Editura VENUS, București, 2000

Toate drepturile asupra versiunii de față sunt rezervate Editurii VENUS. Orice publicare, reproducere sau multiplicare, chiar și a unor fragmente din acest text, fără autorizarea editurii, va fi urmărită conform legii nr. 8/96.

EDITURA VENUS
BUCUREȘTI, 2001

FICATUL ȘI CĂILE BILIARE

FICATUL

Ficatul este o glandă voluminoasă ce ajunge, la omul matur, să cântăreasă între 1500 g și 2000 g, fiind astfel și cea mai mare glandă din organism, are o consistență fermă, dar se poate rupe la lovituri, iar culoarea îi este roșie-violacee-brună. Este situat în loja subfrenică dreaptă, în etajul supramezocolic al abdomenului. Prezintă două fețe, *superioară* și *inferioară*, despărțite, în porțiunea lor anteroară, printr-o margine inferioară, și patru lobi.

Posterior, cele două fețe se continuă una cu cealaltă, fără a avea o limită separativă, printr-o margine rotunjită, care poate fi considerată și ca o *față posterioară*, corespunzătoare zonei hepaticе neacoperite de peritoneu.

– *Fața superioară* sau *diafragmatică* este convexă și lată sub diafragm, fiind împărțită în doi lobi printr-un ligament peritoneal antero-posterior, numit *ligamentul falciform*, care unește ficatul cu *mușchiul diafragma*. Delimitarea în cei doi lobi este întregită, pe față inferioară, de șanțul sagital stâng. Lobul drept, pe față diafragmatică, prezintă adesea impresiunea arcului costal, iar cel stâng prezintă întipăritura cardiăcă.

– *Fața inferioară* privește în jos, înapoi și la stânga, și are trei șanțuri.

- *Şanțul antero-posterior stâng (sagital stâng)*, pleacă de la scobitura marginii anterioare și ajunge, posterior, la incizura ligamentului venos. Este format din două componenete: una anteroară, care corespunde *ligamentului rotund*, porțiunea obliterată a venei ombilicale, și una posterioară, datorată *ligamentului venos*, rămășița obliterată a canalului lui Arantius.

- *Şanţul antero-posterior drept (sagital drept)* prezintă, anterior, fosa veziculei biliare, iar posterior, şanţul venei cave. Segmentul anterior este despărţit de cel posterior printr-o zonă de parenchim hepatic, numită *proces caudat al lobului caudat al lui Spiegel*.

- *Şanţul transvers* conține *hilul ficatului*, format din elementele *pediculului hepatic* (posterior, *vena portă*, anterior, la stânga, *artera hepatică*, iar anterior și la dreapta, *ductul hepatic*).

Cele trei şanţuri împart faţa viscerală a ficatului în trei zone, două laterale, una în dreapta și cealaltă în stânga şanţurilor sagitale (ele corespund celor doi lobi principali ai ficatului, *drept* și *stâng*), și a treia, mijlocie, situată între cele două şanţuri.

Zona mijlocie este împărțită de hilul ficatului în alți doi lobi, mai mici: *lobul patrat*, situat anterior de şanţul transvers și, posterior, cel de al doilea lob, *lobul caudat a lui Spiegel*.

Structura ficatului. În structura ficatului sunt cuprinse ramificațiile venei porte, arterei hepatice, căile biliare intrahepatice, vase limfaticice și nervi.

Ficatului îl se descriu, aşa cum am menționat, doi lobi principali, unul drept și unul stâng, dar el este, în realitate, divizat într-un anumit număr de teritorii, dependente fie de sistemul port, fie de sistemul suprahepatice. Acest lucru este foarte important întrucât, în caz de tumori, chisturi hepatice etc., se pot efectua extirpări ale acestor segmente, după o prealabilă ligaturare a vaselor corespunzătoare. Aceste teritorii sunt despărțite de planuri cu o vascularizație mai redusă, respectiv scizurile, care sunt virtuale.

Vena portă. Este trunchiul venos colector al săngelui din tractul digestiv subdiaphragmatic, pe care îl reduce la ficat. Vena portă urcă spre hilul ficatului, unde se termină bifurcându-se. Lungimea sa este de 8-10 cm; diametrul său, de 15 mm.

În afara de vena portă hepatică există vene porte accesoria, situate în grosimea ligamentelor peritoneale, care leagă circulația

viscerelor intraabdominale – îndeosebi a stomacului, a veziculei biliare și a ficatului – de cea a peretelui abdominal și a bolții diafragmatice.

Dintre ele cităm: venele ligamentului falciform; venele ligamentului triunghiular stâng; venele ligamentului rotund; venele cistice; venele parabiliare. Ele realizează o veritabilă arcadă de-a lungul căii biliare.

Artera hepatică. Ia naștere din *trunchiul celiac*, pe marginea superioară a tubercului epiploic al pancreasului, după ce acesta a dat *artera coronară gastrică* (*artera gastrică stângă*). Această arteră voluminoasă continuă, la început, direcția trunchiului celiac, oblică înainte, la dreapta și ușor în jos. Când întâlnește vena portă, se divide în două ramuri terminale: *hepatica proprie* și *artera gastro-duodenală*.

Limfaticele ficatului. Acestea sunt superficiale și profunde.

Venele suprahepatice. Se disting patru grupe: *venele principale* (dreapta, mediană și stângă) și *venele suprahepatice, accesoria*, ce ajung la fața posterioară a ficatului, pe marginile venei cave.

Căile biliare intrahepatice. Sunt canale segmentare care se unesc pentru a forma canalele hepatice drept și stâng.

Lobul hepatic. Ficatul este învelit de o capsulă conjunctivă, *capsula lui Glisson*, care este dublată de seroasa peritoneală. La nivelul hilului, capsula lui Glisson înconjoară vasele care pătrund în ficat și se distribuie, împreună cu acestea, sub formă de evantai, împărțind parenchimul hepatic în unități lobulare.

În alcătuirea sa intimă, ficatul este constituit din cordoane de celule hepatice care se unesc într-un ansamblu și alcătuiesc un lobul hepatic de formă hexagonală, formă datorată presiunilor laterale ale lobulilor, unul asupra altuia. Pe laturile lobulului vine, de jos, sânge arterial (care produce oxigen) și sânge din vena portă (care aduce principiile alimentare absorbite din

intestin, de săngele pereților intestinali: glucoză, aminoacizi, săruri minerale, puține grăsimi). În jurul cordoanelor hepatice aceste două feluri de vase se ramifică într-o rețea abundantă de capilare, care vin în contact cu polul exterior al celulelor hepatice, care alcătuiesc cordoanele hepatice. Sângele se colectează apoi, prin venule, spre centrul lobului hepatic, unde se adună în vena centrolobulară, care se unește cu o altă vena centrolobulară și, până la urmă, ele se adună în vena suprahepatică. În centrul cordonului hepatic există un canal care se deschide în partea inferioară a acestuia, alcătuind un vas fin în care se colectează bila, secretată de celulele hepatice. Totalitatea acestor vase se adună prin canale din ce în ce mai mari, alcătuind canalul hepatic, prin care se scurge mereu bila. Ea se poate aduna în vezicula biliară sau se poate vărsa, prin canalul coledoc, în ampula lui Vater, din duoden. Celulele hepatice care se dispun în jurul canaliculelor biliare intracordonale conțin: numeroase enzime, granule de glicogen, de grăsimi (steroli) și de diferite proteine și constituie sediul celei mai mari activități metabolice în organism.

CĂILE BILIARE EXTRAHEPATICE

Căile biliare extrahepatice alcătuiesc o structură de sine stătătoare din punct de vedere topografic, ce cuprinde și elementele vasculo-nervoase ale *pediculului hepatic* (artera hepatică, vena portă, vase limfatice și plexul vegetativ). Sunt situate în regiunea hepato-reno-duodeno-colică, mărginind anterior hiatusul lui Winslow, au, superior, fața viscerală a ficatului, inferior, rinichiul drept și regiunea duodenală, lateral și în stânga, zona hepato-gastrică a micului epiploon. Sunt constituite dintr-o cale biliară principală și o cale biliară accesorie.

Calea biliară principală este reprezentată de canalul hepato-coledoc.

Canalul hepatic se formează prin unirea celor două canale hepatice, drept și stâng. El coboară în marginea liberă a micului epiploon și fuzionează, la un nivel variabil, în general la nivelul marginii superioare sau înapoi la primei porțiuni a duodenului, cu canalul venit de la vezicula biliară. Astfel se formează *canalul coledoc*, care descrie o curbă cu concavitatea spre dreapta și anterior și se termină la nivelul treimii mijlocii a cele de-a doua porțiuni a duodenului. Măsoară, în medie, 5 cm, iar diametrul este de 5 mm.

Coledocul prezintă patru segmente: supraduodenal, foarte scurt, adesea absent; retroduodenal; retropancreatic; intraparietal (în peretele duodenului). Se termină printr-un orificiu comun cu canalul pancreatic, unindu-se cu acesta, în ampula hepatopancreatică.

Calea biliară accesorie este formată de vezicula biliară și de canalul cistic.

– **Vezicula biliară** are formă de pară și este situată în foseta cistică a feței inferioare a ficatului. Ea prezintă următoarele porțiuni: un *fund*, care depășește deobicei marginea anteroară a ficatului; un *corp*, care se află sub ficat, în fosa ei, în raport cu unghiul drept al colonului și cu bulbul duodenal (între fața superioară a corpului veziculei biliare și fața inferioară a ficatului există un țesut fibros în care se găsesc vene porte accesoriei); *gâtul* veziculei, care se continuă cu canalul cistic.

– **Canalul cistic** este cudat pe colul vezical. El se îndreaptă în jos, la stânga și înapoi, și se termină în unghi ascuțit în flancul drept al canalului hepatic, în care se deschide sau confluăză, formând canalul coledoc. Lung, în medie, de 3 cm, diametrul său diminuă dinspre coledoc spre veziculă. Neregulat, el apare bozelat la exterior, ceea ce corespunde, la interior, cu o duzină